

Fylkesplanens arealstrategi

Indre Østfold regionråd 22. september 2017

Elin Tangen Skeide, fylkesplansjef og Espen Nedland Hansen, prosjektleder ØFK

Oppstarts og utredningsfase

Juni 2016-mars 2017

Milepæler:

- 22.09.16 - vedtak av forslag til planprogram
- 15.11.16 - høringsfrist planprogram
- 15.12.16 - vedtak av endelig planprogram
- 15.03.16 - innledende utredninger ferdige

Hovedfase

Januar 2017-januar 2018

Milepæler:

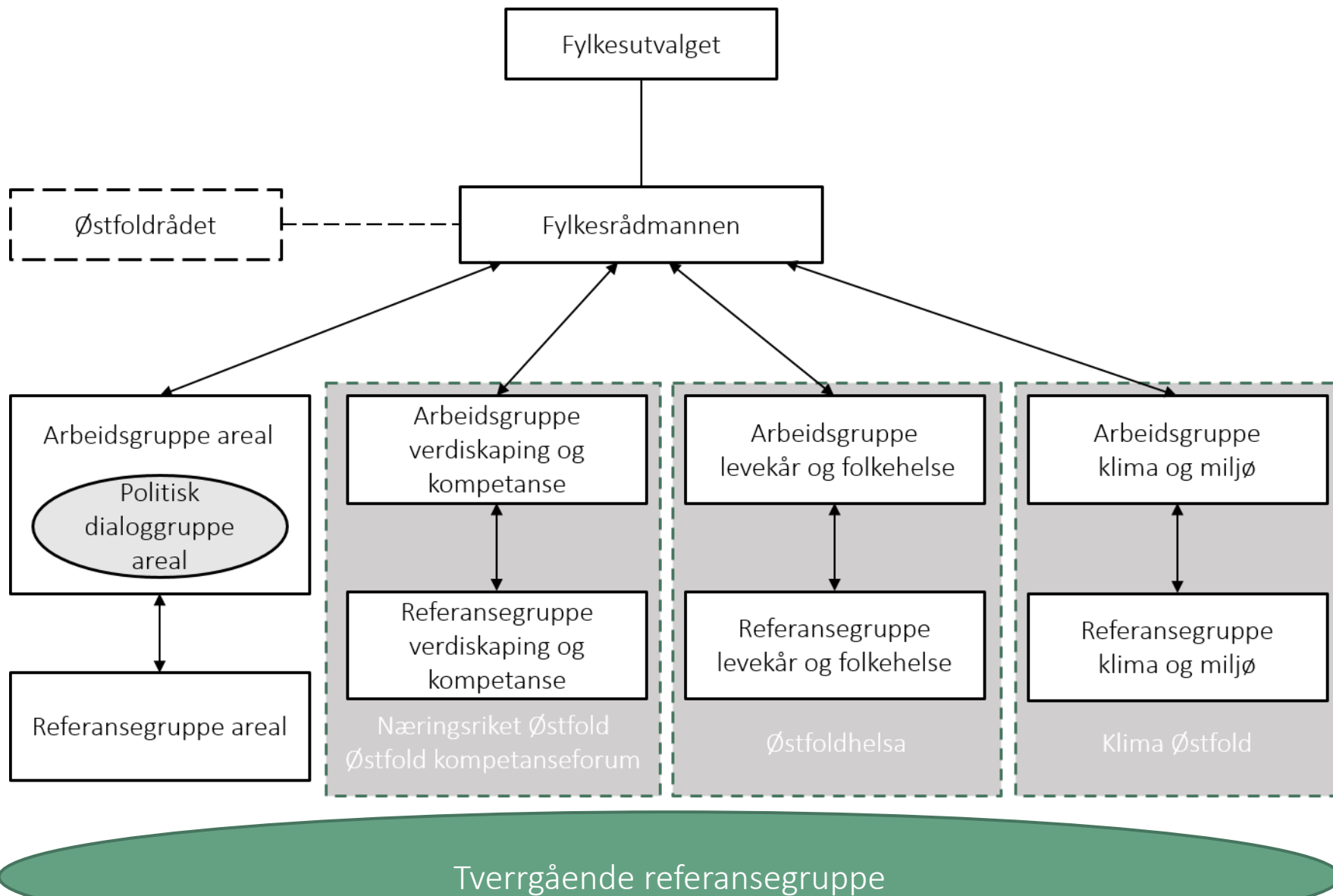
- Jan. 2017 - oppstart arb.gruppe samfunnsdel
- Vår 2017 - revisjon av samf.del/medvirkning
- Juni 2017 - FT vedtar samfunnsdelen av FP
- Juni-sept. 2017 – høring samfunnsdel
- Juni 2017 - oppstart arb.gruppe areal
- Høst 2017 - revisjon arealdel/medvirkning
- Jan. 2018 - forslag til rullert fylkesplan

Formell slutfase

Februar 2018-juni 2018

Milepæler:

- Feb. 2018 - vedtak av forslag til fylkesplan
- Feb. 2018 - forslag til fylkesplan på høring
- Mai 2018 - høringsfrist for fylkesplanen
- Mai 2018 - justering av planforslaget
- Juni 2018 - fylkesplan vedtas av fylkestinget

Arbeidsgruppe - areal

○ Deltakere

- De fire delregionene – én representant hver
- ØFK – fire representanter (Fylkesplansjef Elin Tangen Skeide, leder av arbeidsgruppen)
- Fylkesmannen
- Statens vegvesen
- Bane NOR
- Jernbanedirektoratet
- Fiskeridirektoratet
- NHO

○ Dialoggruppen

- Ole Haabeth (leder), Andreas Lervik, Simen Nord, Elin Tvette, Olav Moe

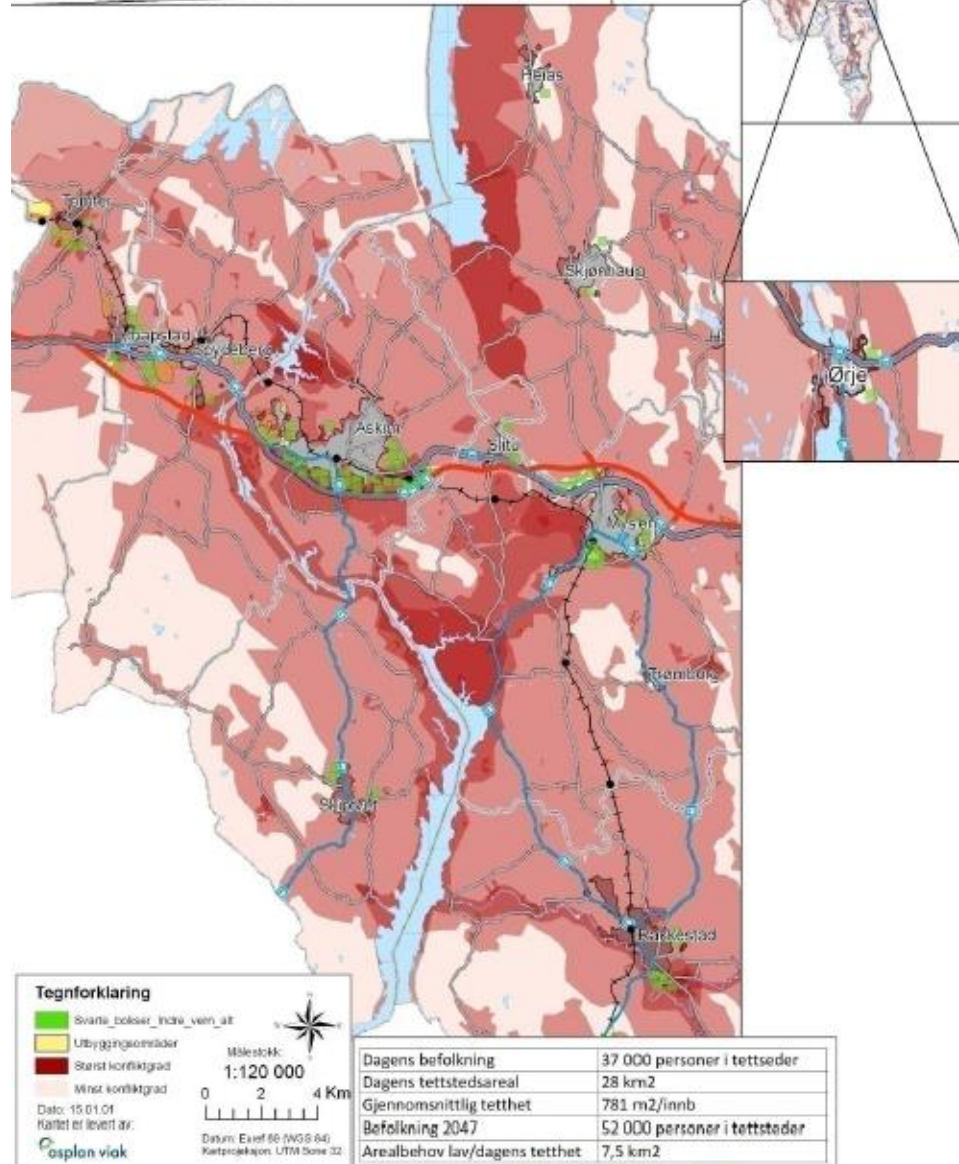
Milepæler arealstrategien

23. juni	Oppstart arbeidsgruppe areal
29.august	Oppstart politisk dialoggruppe
4. sept.	Rådmannsutvalget i Østfold
14. sept.	Fylkesutvalget- orientering
28.sept.	Planforum – plannettverket og plankonsulenter
Sept.	Dialogmøte 1: Første runde i regionrådene/SG – forankring av planprinsippene – administrativt fra ØFK 15., 22. og 26. september
12. okt.	Fellesarrangement: European Week of Regions and Cities 2017, Kompetanseforum Østfold og Politisk planforum - arealstrategien
16. okt.	Fylkesutvalget – arbeidsseminar
19. okt.	Statsetatsjefsmøte
25. okt.	Fylkestinget – vedtak av samfunnsdelen etter høring (innstilling FU 19.10)
17. november	Dialogmøte 2: Andre runde i regionrådet. Politiske drøftinger – dialoggruppe ledet av fylkesordfører
23.11 og 14.12	Fylkesutvalget - føringer
Feb. 2018	Høringsforslag

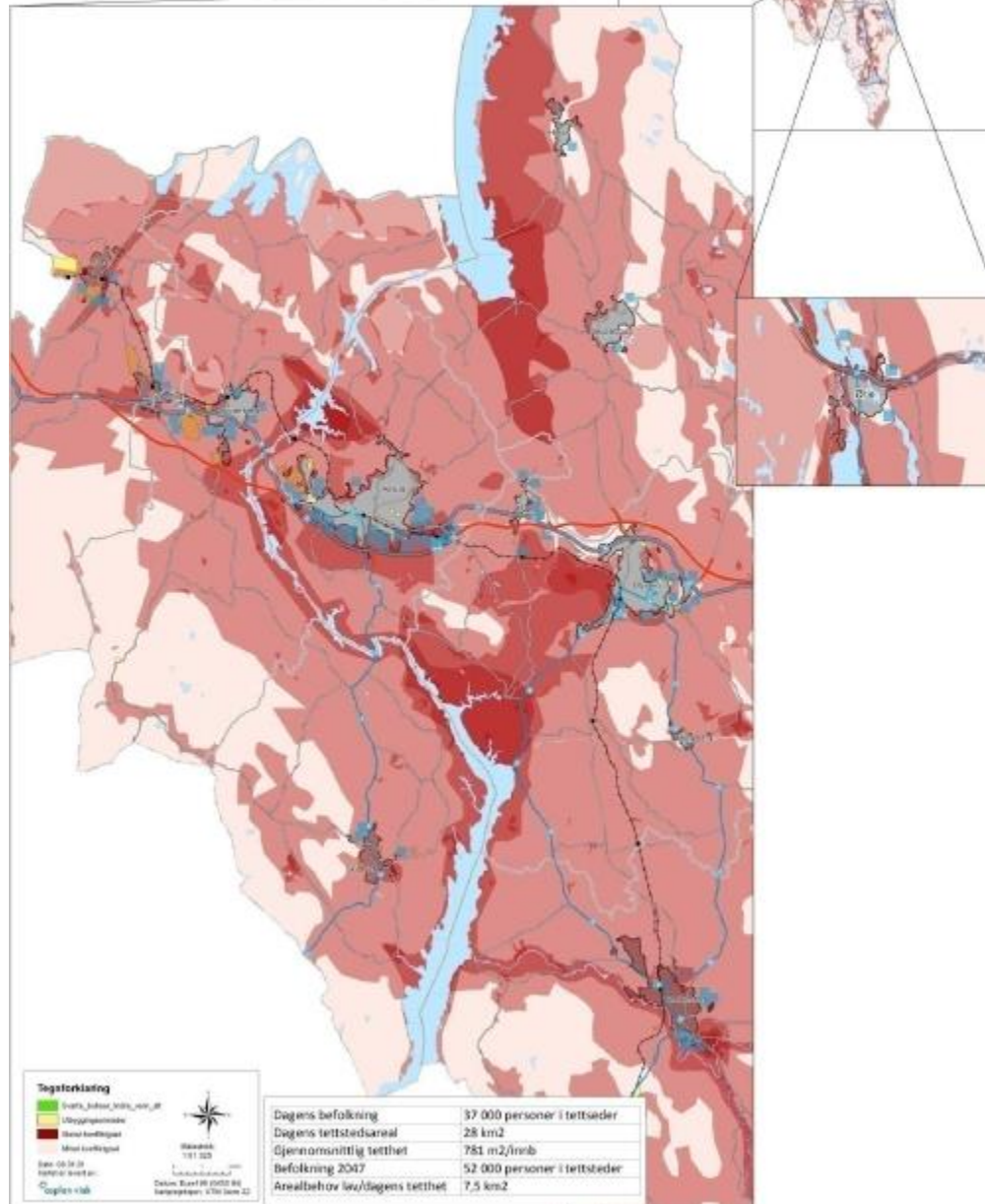

Konfliktkart

Indre Østfold Verne-alternativ Lav/dagens tetthet

Indre Østfold KP-alternativ Lav/dagens tetthet

Fylkesplanmål	Tema/ indikatorer	Antatt betydning av areal	Referanse (KP)	Transporteffektiv	Vern	Marked
<i>Verdiskaping</i>						
Innovasjon	Attraktive bolig- og næringsområder	Middels	+	+	0	++
Omstilling	Robust/ fleksibel arealstrategi	Liten	++	+	0	-
Internasjonalisering	Rekkevidde/ markedskontakt	Middels	+	++	0	++
Levende bygder	Utbyggingsmønster	Stor	+	0	+	-
Infrastruktur	Kapasitet, fremkommelighet, rekkevidde	"	0	+	-	0
<i>Miljø</i>						
Utslipp mobile kilder	Transportomfang, gang- og sykkel/ kollektivandel, gods fra bil til bane og båt	Stor	+	++	-	---
Fjernvarme	Arealstruktur	"	+	++	-	---
Avgang jord	Arealregnskap	"	-	--	++	--
Avgang skog	Arealregnskap	Middels	+	-	-	---
Avfall	Arealstruktur	"	+	++	-	---
Biologisk mangfold	Lokalt / neste planstadie? (svakt kunnskapsgrunnlag)					
<i>Levekår og folkehelse</i>						
Folk i aktivitet	Arealstruktur, avstander, infrastruktur	Stor	+	++	--	---
Sosiale forskjeller	Arealstruktur, bokvaliteter, transporttilbud, mulighet for gode kollektivtilbud	Middels	++	++	0	--
Nærrekreasjon, nærmiljø	Tilgang friluftsarealer, grøntområder, lokal luft og støyforurensing	Stor	+	-	++	0

Transporteffektivitetsmodellen skal løse komplekse samfunnsutfordringer

Bærekraftig utvikling

- Transporteffektivitetsmodellens prinsipper for bærekraftig utvikling:
  - Utbyggingsmønsteret skal basere seg på eksisterende sentra og infrastruktur i kommunene
  - Byene skal styrkes ytterligere som naturlige sentra og knutepunkt
  - Fortetting, transformasjon og arealøkonomisering framfor å ta i bruk urørte naturområder eller dyrket mark
  - Tilrettelegging for miljøvennlige transportløsninger og redusert bilbruk
  - Samle og minimalisere naturinngrep, samlokalisering

Politisk bestilling

- Hovedinnsatsområder (Regional planstrategi):
  - Øke antall arbeidsplasser mer enn befolkningsveksten
  - Samordne innsatsen for utvikling av fremtidens kompetanse

- Suksessfaktorer (Regional planstrategi):
  - Samhandling og samarbeid*
  - Infrastruktur og mobilitet*
  - Integrering og inkludering
  - Klima og miljø*
  - Helhetlig by- og stedsplanlegging – redusere sosiale forskjeller og utvikle attraktive bomiljøer*

- Utviklingstrender og føringer av betydning for arealbruken (planprogrammet og samfunnsdelen)
  - Parisavtalen – «det grønne skiftet»
  - Økt digitalisering og automatisering
  - Store samferdselsprosjekter - knutepunktutvikling
  - Byvekstavgift NG
  - Matvaresituasjonen – dyrket mark - sterkere nasjonale føringer

Arealøkonomisering er blitt enda viktigere for å nå målene

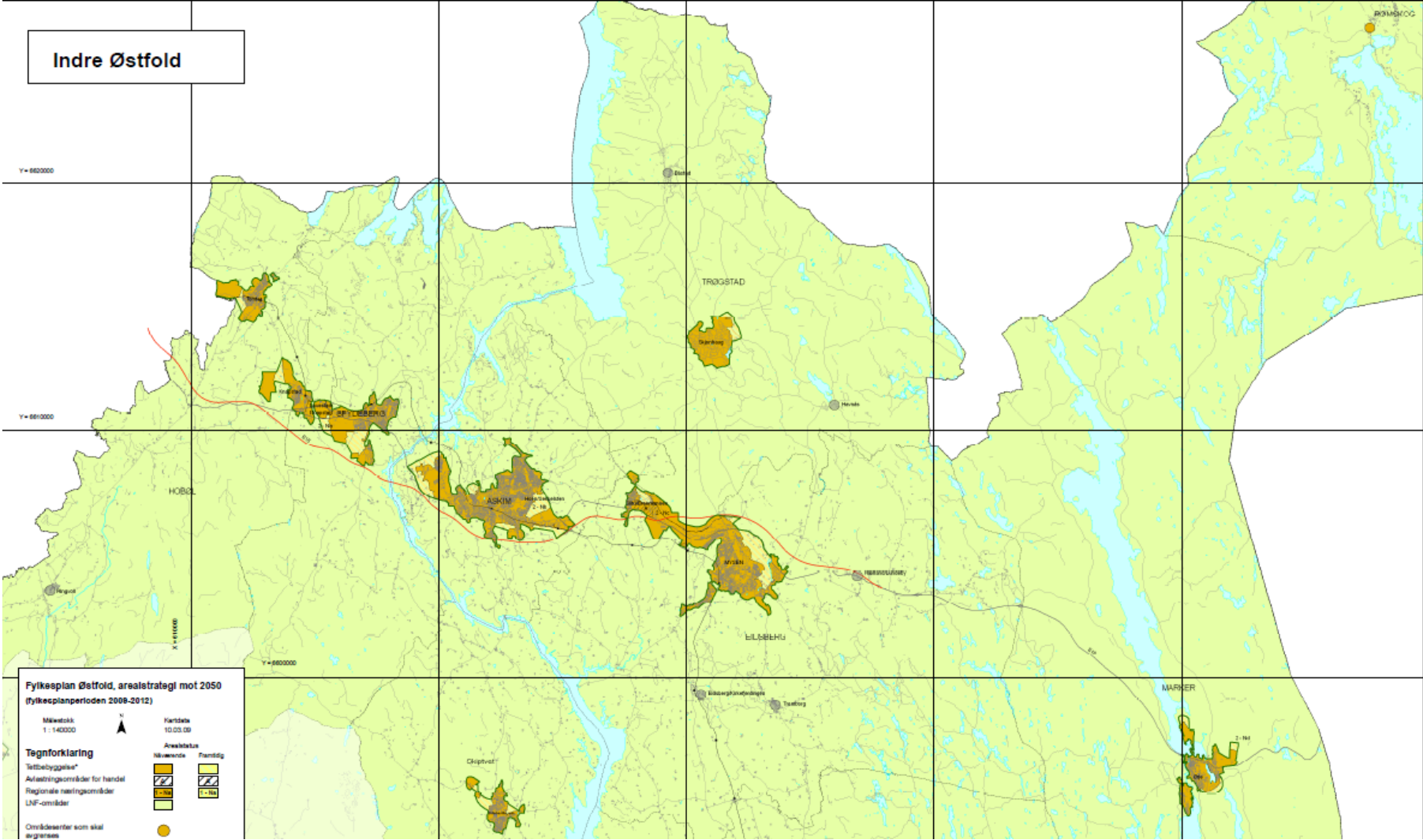
Utredninger og datagrunnlag for arealstrategien

- Evaluering av fylkesplanen – Multiconsult/Analyse og strategi
  - Gir strategisk retning for østfoldsamfunnet og bidrar til samordning av offentlige aktører
  - Har betydning for kommunens planlegging og bidrar til forutsigbarhet om nasjonale og regionale interesser
  - Må balansere behov for regional styring mot hensyn til kommunenes handlingsrom

- Regionale næringsområder – Rambøll
  - Situasjonsbeskrivelse av de regionale næringsområdene
  - Vurdering av framtidig utvikling av hvert enkelt regionalt næringsområde
  - Det er satt av tilstrekkelige regionale næringsområder med unntak av det bør søkes et nytt regionalt næringsområde i Nedre Glomma - Fredrikstad (ta ut eller redusere tidligere avsatte områder)
  - Plasskrevende varer: Nærmere analyse av Alvim øst og Dikeveien for å tydeliggjøre restpotensialet

Hva revideres/revideres ikke?

Dette står fast	Dette revideres	Nytt i arealstrategien
Transporteffektivitetsmodellen og prinsipper for arealbruk	Retningslinjer	Samfunnssikkerhet og klimatilpasning
Senterstrukturen	Senterstatus	Tilpasning til kommunereform
Regionale næringsområder	Lokalisering og antall, retningslinjer	
Avlastningsområder for handel	Kjøpesenterbestemmelsen	
Av-/begrensning av framtidig tettstedsareal	Langsiktig grense for framtidig tettbebyggelse	Oppdaterte kommuneplaner
Krav til interkommunalt samarbeid om arealbruk	Rekkefølgebestemmelser	Retningslinjer: <ul style="list-style-type: none"> • masseforvaltning • regionale deponier i sjø.

Indre Østfold

Y=600000

Y=610000

X=110000

Y=620000

Fylkeplan Østfold, arealstrategi mot 2050
(fylkeplanperioden 2008-2012)

Målestokk
1 : 140000

Kartdato
10.03.09

Tegnforklaring

- Tettbebyggelse*
- Arlastingsområder for handel
- Regionale næringsområder
- LNF-områder
- Områdesenter som skal utvikles

	Nærvarde		Fantlig
	Arlastingsområder for handel		Regionale næringsområder
	LNF-områder		Områdesenter som skal utvikles

Arealstrategikartet

- Kartet skal korrigeres i forhold til kommuneplankartene
- Fange opp evt. nye temaer knyttet til kartene som ikke er drøftet tidligere
- Vurdere evt. utveksling av områder

- Temakartene revideres:
  - Kulturlandskap
  - Kulturmiljøer
  - Jord- og skogressurser
  - Naturvernområder
  - Friluftsområder - NYTT

Temaer til drøfting

- By- og tettstedsutvikling – kvalitetskrav i planene, knutepunktutvikling, transport
- Spredt boligbygging – differensierte rammer
- Næringsarealer – lokalisering og retningslinjer
- Planbestemmelser (kjøpesenter o.a.)
- Masseforvaltning
- Justering av langsiktig grense
- Langsiktig arealforvaltning/rekkefølgebestemmelser
- Oppfølging og gjennomføring (krav til samarbeid, virkemidler)
- Retningslinjenes detaljeringsgrad

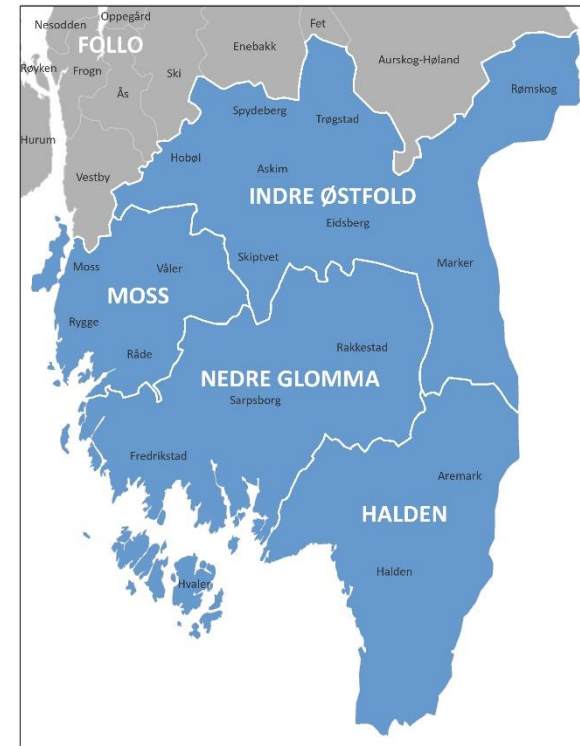
Regionale strategier

Fylkesutvalgets vedtak 15.12.2016:

1. *Planprogram for rullering av Fylkesplan for Østfold vedtas med de endringer som er omtalt i saken*
2. *Hele fylket er å anse som et planområde*

Innhold regionale strategier:

- Arealstrategi
- Gjennomgående mål og strategier
- Regionale strategier – verdiskaping, miljø, levekår og folkehelse (til sammen 127 strategier)

Arbeidsgruppen foreslår å forenkle de regionale strategiene

Arbeidsgruppens forslag – regionale strategier

- Det foreslås at det ikke utarbeides egne regionale strategier for hovedtemaene i samfunnsdelen (verdiskaping og kompetanse/klima og miljø/levekår og folkehelse). Mål, delmål og strategier i samfunnsdelen er førende for alle regioner og kommuner i fylket.
- Regionene bør i sine regionale strategier fokusere på areal, og det bør være et maks. antall strategier (5 er foreslått) for å få fram prioriteringene
- Regionene skal i sine regionale strategier og i prosateksten trekke fram regionale forhold av spesielt stor betydning, med særlig fokus på regional samhandling.

Sammen med ny kartteknologi skal det gi et sterkere preg av Østfold som ett planområde

Aktiviteter – planforum, 28. september

- Preg av arbeidsverksted – ikke mange foredrag
- Retter seg mot to målgrupper – kommunale planleggere og private plankonsulenter – arkitekter, rådgivende ingeniører
- Løfte opp faglig tunge temaer for drøfting og innspill:
  - Spredt utbygging
  - Næringsarealer
  - By- og tettstedsutvikling – knutepunkt/transport/næringsattraktivitet
  - By- og tettstedsutvikling – fortetting med kvalitet
  - Oppfølging og gjennomføring av fylkesplanens bestemmelser – virkemidler
- *Drøfte retningslinjenes innhold og detaljeringsgrad - få gode faglig funderte forslag til forbedringer til drøftingsgrunnlaget*

Aktiviteter – politisk planforum 12. oktober

- Felles arrangement med European Week of Regions and Cities 2017 og Kompetanseforum Østfold, Hotell Quality, Sarpsborg
  - Parallellsesjoner på formiddagen mellom European Week og Kompetanseforum. Politisk planforum 13.15-16.00
  - Erfaring fra regional plan for Oslo og Akershus, «Nye Asker» - Røyken/Hurum/Asker
  - Tid til dialog og meningsutveksling
  - Deltakere: Politisk og administrativ ledelse i kommunene, medlemmer i planutvalgene, ledere i regional stat, arbeidsgruppe areal

Fylkesutvalget er innkalt

Drøftingsgrunnlag

- Til Dialogmøte 2
  - Utsendelse av drøftingsgrunnlag fra ØFK til regionene, som oppsummerer de utfordringene vi skal løse
  - Liste over temaene vi vil problematisere, og hva som er hovedutfordringene på de enkelte områdene
  - Regionene bruker drøftingsgrunnlaget som grunnlag for forberedelse til Dialogmøte 2
  - Regionene kan, om ønskelig, sende ØFK egne innspill på evt. (komplekse) problemstillinger som krever forberedelse i forkant av dialogmøte 2.